

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla **felperes neve (címe)** felperesnek - dr. Gera István ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen tagsági jogviszonyból eredő követelés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. szeptember hó 28. napján kelt 2.G.40.050/2007/20. számú ítélete ellen az alperes által 24. sorszám alatt előterjesztett és 26. sorszám alatt részletesen megindokolt fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét **nem érinti**, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja**.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperesnek az alperesi társaságban fennálló tagsági jogviszonya a felperes részéről bejelentett rendes felmondás folytán 2003. augusztus 5. napján megszűnt. A peres felek 2003. augusztus 26. napján egymással elszámoltak és a társaság ezen időpontban figyelembe vehető vagyonára tekintettel a felperesnek jutó vagyoni érték mértékét 954.890 Ft-ban határozták meg. Minderről okiratot készítettek, melyben a felperes kijelentette, hogy további követelése nincsen és a 954.890 Ft a felperes részére kifizetésre is került.

Az alperesi társaság elszámolás alapját képező vagyonának forgalmi értéke 2003. augusztus 5. napján ténylegesen 63.646.500 Ft volt, így a felperesi 4,091 %-os részesedési arányra is figyelemmel a felperesnek elszámolás folytán 2.603.778 Ft járt volna.

A felperes 2006. április 4. napján előterjesztett kereseti kérelmében 1.729.337 Ft tőke és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állította, hogy a 2003.

augusztus 5-i vagyontömegre figyelemmel az alperes nem megfelelően számolt el vele.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy 2003. augusztus 26. napján a peres felek között teljes körű elszámolás történt, melyet egyezséggel, szerződéssel rendeztek. A megállapodás időpontjától számított egy éves határidő alatt a felperes keresetet nem terjesztett elő, így az igényérvényesítési határidőket lekészte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek túlnyomórészt helyt adott, kötelezte az alperest 1.648.888 Ft és járulékai, valamint 190.000 Ft perköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és rendelkezett a le nem rótt eljárás illeték pervesztességi pernyertességi arányokhoz igazodó viseléséről is. Megállapította, hogy 2003. augusztus 26. napján a felperes nem megfelelő tájékoztatást kapott az alperesi társaság vagyontömegének nagyságáról, a felek az érték tekintetében téves feltevésben voltak, hiszen a társaság értékét csupán 37.500.000 Ft-ra tették. Vizsgálta, hogy a felperes megtámadási határidőn belül érvényesítette-e igényét. A Ptk. 236. § /2/ bekezdés a./ pontjára figyelemmel kifejtette, hogy a felperes csak jelen perben elkészült igazságügyi szakértői véleményből szerzett tudomást arról, hogy ténylegesen milyen értékű volt az alperesi társaság vagyona a tagsági jogviszonya megszűnésekor, így a Ptk. 324., 326. §-aira történő hivatkozással megállapítható, hogy egészen ezen időpontig nyugodott a felperes igényérvényesítési jogosultsága. Ezért a felperes igényérvényesítésével nem késett el. A perbeli szakértői véleményből megállapítható, hogy 2003. augusztusában az alperes vagyontömege helyesen 63.646.500 Ft volt, így az alperes a 2003. augusztus 26-i megállapodás során téves adatokból indult ki, amikor az alperesi vagyontömeget csupán 37.500.000 Ft-ban jelölte meg. A helyes vagyoni érték figyelembe vétele mellett - az alperes által már teljesített 954.890 Ft leszámításával - a felperesnek még jár 1.648.888 Ft. A szakértői véleményt ítélezésének alapjául elfogadta és szükségtelennek ítélte további szakértői bizonyítás elrendelését.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének marasztaló rendelkezése megváltoztatását, és e körben is a felperesi kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a peres felek közötti 2003. augusztus 26-i teljes bizonyító erejű okirat kizárja a felperes későbbi igényérvényesítését, ugyanis az rögzíti, hogy a felperesnek a bt-vel szemben semmilyen további követelése nincsen. Ezen nyilatkozattal a felperes minden további követeléséről lemondott, így perbeli igényének jogalapja nincsen. Tévedett az elsőfokú bíróság a közös téves feltevés, valamint a felperesi igényérvényesítés határidejének megítélésében is. Előadta, hogy a felperes az alperesi társaság vezetőségének tagja volt, így pontosan tisztában volt az alperes vagyoni helyzetével, melyet a felek a megállapodás megkötésekor teljes körűen figyelembe vettek, így közös téves feltevés alapján a szerződés megtámadása megalapozatlan. A felperes 2005. július 18. napján kelt levelében bejelentette az alperesi társaságnak, hogy a megállapodást megtámadja azon az alapon, hogy megismerte a Makói Városi Bíróság 2005. május 24. napján kelt 3.G.20.084/2003. számú ítéletét. A levél az alperes számára 2005. július 20. napján kézbesítésre került, ugyanakkor a felperes

az alperessel szemben csupán 2006. június 9., illetve 13. napján terjesztett elő keresetlevelet, ami a Ptk. 236. § /1/ bekezdése szerinti haladéktalan igényérvényesítésnek nem felel meg. Tévesen minősítette az elsőfokú bíróság a peres felek közötti megállapodást olyan anyagi jogi egyezségnek, amely tekintetében a megtámadási lehetőség utóbb fennáll. Végezetül vitatta az elsőfokú ítélet alperesi marasztalási összeget meghatározó rendelkezését is, állította, hogy a szakértői vélemény nem megfelelően járt el a vagyontömeg meghatározásánál, több olyan tényezőt nem értékelt, amelyeket szükség lett volna figyelembe venni az elszámolás alapjaként meghatározható vagyon nagyságánál, így a szakértői vélemény további bizonyítás lefolytatása, a szakértői vélemény kiegészítése nélkül alkalmatlan az ítékezés alapjának elfogadására.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki: A felperes az alperesi társaság többi volt tagjai által indított perben született elsőfokú ítéletre hivatkozással 2005. július 18. napján kelt levelében felszólította az alperest a vele való megfelelő elszámolásra. A felszólító levelet az alperes 2005. július 20. napján átvette, azonban arra nem reagált.

A felperes pontosított kereseti kérelmében az elszámolás körében alperessel kötött megállapodást az alperes elszámoláskori tiszta vagyontömegének téves figyelembe vétele miatt tévedés jogcímén megtámadta.

Az ítélet tábla a tényállást a felperesi keresetlevél mellékleteként becsatolt felszólító levél, valamint a felperes perben tett szóbeli keresetpontosító nyilatkozata alapján egészítette ki.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az ítélet tábla előre bocsátja, hogy álláspontja szerint a perbeli esetben annak a körülménynek, hogy a peres felek közötti 2003. augusztus 26-i megállapodást egyezségnek, vagy szerződésnek lehet nevezni, érdemi relevanciája nincsen, ugyanis mindkét megfogalmazás olyan akarategyezés mellett létrejött jogügyletet feltételez, amely valamely, törvényben felsorolt ok fennállása esetén megtámadható (BH 1999/66. és BH 2002/351. számú eseti döntések). Mindezek előre bocsátása mellett a rendelkezésre álló adatokból az állapítható meg, hogy a felperes az alperesi társaságban fennálló tagsági jogviszonyát az 1997. évi CXIV. törvény (Gt.) 92. § d./ pontja alapján rendes felmondással felmondta, ezért tagsági jogviszonya három hónap elteltével megszűnt. A Gt. a tagsági jogviszony megszűnése esetére kötelezően írja elő a taggal való elszámolást, amelynek az alperes a 2003. augusztus 26. napján a felperessel megkötött megállapodással, szerződéssel tett eleget. A teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt elszámolás tartalmazza azt a

felperesi nyilatkozatot is, hogy az alperessel szemben semmilyen további követelése nincsen, ez azonban nem tekinthető sem a szerződés megerősítésének, sem pedig a megtámadás jogáról való írásbeli lemondásnak (Ptk. 236. § /4/ bekezdés), így alaptalan az alperes arra történő hivatkozása, hogy önmagában a teljes bizonyító erejű magánokiratban

tett felperesi nyilatkozat kizárná utóbb az alperessel szembeni keresetindítás lehetőségét (BH 1996/47. számú eseti döntés).

Azt helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy ha a felek között 2003. augusztus 26. napján történt egy elszámolás, azaz az alperes a törvényi kötelezettségének eleget tett, és ez alapján kifizetést is teljesített a felperes számára, úgy a felperesi igényérvényesítés szempontjából annak van jelentősége, hogy megfelelő határidőn belül érvényesítette-e a szerződés megtámadása iránti igényét. A fellebbezés hivatkozásaira figyelemmel az ítéletábrának arról kellett állást foglalni, hogy a felperes 2005. július 18-i alpereshez küldött felszólító levele tekinthető-e a megtámadás joga írásbeli gyakorlásának. A szerződés megtámadása anyagi-jogi nyilatkozat, azzal szemben tartalmi követelmény, hogy belőle a megtámadás okának ki kell derülnie, és a megtámadás okának pontos megjelölése mellett kifejezetten a szerződés érvénytelenségének megállapítására, annak jogkövetkezményei levonására kell irányulnia (BH 1999/28. számú eseti döntés). A felperes által az alpereshez küldött felszólító levél ezen tartalmi követelményeknek nem tesz eleget, ugyanis abból csupán annyi következtethető ki, hogy a felperes a más tagokkal való nem megfelelő elszámolás miatt kéri a vele való elszámolás felülvizsgálatát és a törvényi szabályoknak megfelelő elszámolás megtételét. A Makói Városi Bíróság előtt folyamatban volt perben **/személy neve 1/** és **/személy neve 2/** tagok tagsági jogviszonyának megszűnése folytán keletkező elszámolási igények kerültek rendezésre. Ezen személyek tagsági jogviszonya 2001., illetve 2002. évben szűnt meg. Nyilvánvaló, hogy az általuk indított peres eljárásban a tagsági jogviszonyuk megszűnésének időpontjára készülhetett szakvélemény az alperesi vagyontömeg tekintetében, így amennyiben a felszólító levélben írtak tanúsága szerint a felperesnek erről, illetve az ez alapján hozott ítéletről volt tudomása, ez nem jelenti azt, hogy az ő tagsági jogviszonyának megszűnése időpontjában is ezen vagyontömeg lenne az irányadó, különös figyelemmel arra, hogy a perben maga az alperes hivatkozott arra, hogy a 2001., 2002-es adatokhoz képest lényeges módosulások, ingatlan értékesítések történtek 2003. augusztusáig, a felperessel történő elszámolás időpontjáig. Egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon megállapításával is, hogy a **/személy neve 1/-vel** való beszélgetésből a felperes olyan pontos információkat nem szerezhethetett, ami az igényérvényesítés nyugvásának végét jelentette volna, így sem a korábbi perben készült szakértői véleményről való tudomásszerzés, sem pedig egy másik megszűnt tagsági jogviszonyú volt taggal való információcsere nem hozta a felperest olyan helyzetbe, hogy 2005. júliusában az alpereshez küldött felszólító levelében megtámadási jogát pontosan gyakorolhassa. Amennyiben pedig a felperes ebben az időpontban nem volt birtokában azon információknak, amik az alperesi vagyon 2003. augusztus 5-i értékére vonatkoztak, úgy nyilvánvalóan az általa küldött felszólító levelet sem lehet a fentebb írt tartalmi követelményeken túlmenően sem olyan igényérvényesítésnek tekinteni, ami a megtámadási jog írásbeli gyakorlását jelentené. Amennyiben pedig ezt a nyilatkozatot nem lehet a megtámadás joga írásbeli gyakorlásának tekinteni, úgy

Gf.III.30.517/2007/4. szám

nyilvánvalóan a Ptk. 236. § /1/ bekezdése szerinti haladéktalan igényérvényesítési kötelezettség sem nyílt meg a felperes számára 2005. júliusában. Nyomatékosan értékelendő, hogy a jogban járatlan felperes jelen eljárásban is csupán a bírói kérdésre

adott keresetpontosításában jelölte meg, hogy szerződés megtámadási jogát kívánja gyakorolni az alperessel szemben, tévedésre hivatkozással.

A felperes több forrásból, így a Csongrád Megyei Bíróság 1.Gf.40.219/2005/2. számú ítéletével helybenhagyott Makói Városi Bíróság 3.G.20.084/2003/57. számú ítéletéből, az annak alapját képező **szakértő 1**-féle szakértői véleményből, továbbá a Csongrád Megyei Bíróság előtt **/személy neve 3/** és az alperes között folyamatban volt perben 2006. januárjában keletkezett, ugyancsak **szakértő 1** által készített szakértői véleményből, **/személy neve 1/** személyes előadásából tudomást szerezhetett arról, hogy az alperes vagyontömege a másokkal való elszámolás időpontjában nem az alperesi társaság által megjelölt értékmeghatározás szerinti. Azonban arról, hogy az elszámolás időpontjában irányadó 2003. augusztus 5-i vagyontömeg nagysága mekkora volt, a felperes pontos, precíz adatokat csupán jelen perben elkészült szakértői véleményekből, illetve vélemény kiegészítésekből szerezhetett tudomást. Mindebből következően helytálló az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a felperes az igényérvényesítési határidőket nem késte le, ugyanis a Ptk. 236. § /2/ bekezdés a./ pontja szerinti tévedésre, vagy téves közös feltevésre való hivatkozás esetén a megtámadási határidő akkor nyílik meg, ha a tévedés vagy a közös téves feltevés felismerésre kerül.

Nem osztja az ítéletábra a fellebbezés azon érvelését sem, hogy tévedésről, vagy téves közös feltevésről, esetünkben azért nem lehet beszélni, mert a felperes maga is tagja volt az alperes vezetőségének, így pontos információkkal rendelkezett az alperesi társaság kilépéskori vagyonáról. Ez a megállapítás azért vitatható, mert ha a felperes tévedését az alperesi vagyontömeg nagysága tekintetében nem az alperes okozta, azaz az alperes maga sem tudott a megállapodás megkötésekor arról, hogy a **/szakértő 2/**-féle szakértői véleményben foglalt értékközléshez képest magasabb értékűnek tekinthető az alperes vagyona, ez nem zárja ki a felperesi igényérvényesítés alaposságát. A szerződés tévedés jogcímén történő megtámadása ugyanis magában foglalja a téves közös feltevés miatti szerződés megtámadási okot is, így nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy az alperes tudatos, rosszhiszeműnek tekinthető magatartása vezetett oda, hogy a felperes tévedett az elszámoláskori vagyontömeg nagyságában, vagy mindkét szerződő fél ugyanabban a téves feltevésben volt az ügyletkötéskor az alperesi vagyontömeg nagysága tekintetében (EBH 2001/536., BH 1998/296. és BH 1997/528. számú eseti döntések).

Az ítéletábra álláspontja szerint nem helytálló az alperes perbeli szakértői vélemény aggályosságára, további szakértői bizonyítás szükségességére vonatkozó hivatkozása sem. Az alperes több, tagsági jogviszonyát megszüntető taggal szemben számolt el, és több perindítás történt az elszámolás nem megfelelő volta miatt. A peres eljárások során szakértői vélemények állapították meg az alperes

elszámoláskori vagyontömegének értékét. Már a 2001-2002. években megszűnt tagsági jogviszonyok folytán keletkező elszámolási kötelezettség tekintetében van olyan szakértői vélemény, ami 60.000.000 Ft fölértékre teszi az alperes vagyontömegét, és ugyanez a megállapítás tehető a 2003. februári tagsági jogviszony megszűnése időpontjában fennálló elszámolási kötelezettségre is. Jelen perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő figyelemmel volt a korábbi perekben született szakértői véleményekre, továbbá a jelen

perben kirendelt műszaki szakértői véleményre is az ingatlanok állaga, értéke tekintetében. Az elsőfokú bíróság elrendelte a szakértői vélemény kiegészítését is, amellyel azokat az aggályokat kívánta eloszlatni, hogy az időközben bekövetkezett eladások, esetleges értékvesztés mennyiben befolyásolja az elszámoláskori alperesi vagyontömeg mértékét. Mind a műszaki szakértő, mind a könyvszakértő kiegészítő szakvéleményben részletesen nyilatkozott ezen felmerült kérdésekre, és megindokolta, hogy mi miatt nincs jelentősége ennek a kérdésnek az elszámoláskori alperesi vagyontömeg meghatározása körében. Az ítélet tábla osztja az elsőfokú bíróság azon véleményét, hogy az ily módon több egyéb bizonyítékkal is alátámasztott és aggálytalannak tekinthető könyvszakértői szakértői vélemény az ítékezésnek megfelelő alapjául szolgálhat, szükségtelen lenne további szakértői bizonyítás lefolytatása, és ennek érdekében indokolatlan lett volna a tárgyalás elhalasztása is, ami az eljárás szükségtelen elhúzódásához vezetett volna.

Összességében a fenti indokok alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta. Az alperes a másodfokú eljárásban is pervesztes lett, ugyanakkor a felperesnek olyan költsége a másodfokú eljárásban nem merült fel, melyet szükséges lett volna az alperesre áthárítani, ezért a perköltségről való döntéshozatalt az ítélet tábla mellőzte.

Szeged, 2008. február 11. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes
a tanács elnöke

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin
előadó bíró

Dr. Kasza Ferenc
táblabíró